

Raadsvoorstel

Waalre, 5 oktober 2021

Vergaderdatum	: 16 november 2021
Voorstelnummer	: 2021-78
Zaaknummer	: 227427
Portefeuillehouder :	: Wethouder M. Pieters
Naam opsteller	: Lars van Erp
Naam voorstel	: Voorstel tot het vaststellen van het definitief ontwerp Michiel de Ruyterstraat en omgeving.
Grondslag raadsbesluit	: De raad stelt kaders voor de verdere uitwerking van de herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving door het definitief ontwerp vast te stellen en een daartoe behorende krediet te verlenen.

Voorgesteld besluit:

1. Het definitief ontwerp voor de Michiel de Ruyterstraat en omgeving vast te stellen.
2. Een krediet ter beschikking te stellen van € 2.000.000 voor de "Herinrichting Michiel de Ruyterstraat en omgeving " en als volgt te dekken.
 - a. € 1.150.000 dekken uit het gemeentelijk rioleringsplan.
 - b. € 850.000 dekken uit het bestaande krediet Wegenbeheerplan voor 2022.
3. Het college op te dragen de realisatie van de herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving in 2022 uit te voeren.

Onderwerp

Vaststelling krediet en definitief ontwerp Michiel de Ruyterstraat en omgeving

Voorstel

1. Het definitief ontwerp voor de Michiel de Ruyterstraat en omgeving vast te stellen.
2. Een krediet ter beschikking te stellen van € 2.000.000 voor de "Herinrichting Michiel de Ruyterstraat en omgeving " en als volgt te dekken.
 - a. € 1.150.000 dekken uit het gemeentelijk rioleringsplan.
 - b. € 850.000 dekken uit het bestaande krediet Wegenbeheerplan voor 2022.
3. Het college op te dragen de realisatie van de herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving in 2022 uit te voeren.

Inleiding

In dit voorstel treft u het definitief ontwerp aan van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving als onderdeel van de wijkgerichte aanpak. Het betreft het ontwerp van de volgende straten: de Michiel de Ruyterstraat, Piet Heinstraat, Maarten Trompstraat, Prins Clauslaan en de Bernhardweg.

Wat gaan we doen?

Het definitief ontwerp geeft gedetailleerd weer hoe de Michiel de Ruyterstraat en omgeving er na de herinrichting uit komt te zien. Als onderdelen van het ontwerp is de bovengrondse herinrichting en het vervangen van het huidig riool opgenomen. Het ontwerp betreft de volgende onderdelen:

- Het herinrichten van de rijbaan, het toevoegen van parkeerstroken, het nemen van verkeersremmende maatregelen, het plaatselijk verbreden van de trottoirs en het vervangen van de openbare verlichting.
- Het versterken van het groene karakter van het plein en daar ruimte creëren voor een speelvoorziening. Het klimaatbestending maken van de groenvoorzieningen.
- Vervangen en scheiden van de riolering, toepassen van klimaatrobuuste infiltratievoorziening om verdroging tegen te gaan. Het afkoppelen van openbare verhardingen en particuliere terreinen. Het aansluiten van het hemelwater riool op de blauwe ader in de Eindhovenseweg.

Hoe betrekken we inwoners bij de uitvoering?

Tijdens de uitvoering worden de bewoners aan de Michiel de Ruyterstraat en omgeving zorgvuldig geïnformeerd over de gevolgen van de aanleg, bereikbaarheid en het zo veel mogelijk voorkomen van overlast. De gevolgen voor de overige inwoners en de bereikbaarheid van het centrum wordt in de voorbereidingsfase van de uitvoeringswerkzaamheden nader uitgewerkt. Ook bij dit herinrichtingsproject wil de gemeente het afkoppelen van de woningen stimuleren. Hiervoor zullen we de ervaringen van de Traverse-Zuid en Molenstraat in meenemen. Bij de uitvraag aan de aannemers wordt de inzet van een omgevingsmanager gevraagd.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van het definitief ontwerp en het verlenen van het krediet leidt tot uitvoering van het definitief ontwerp.

Argumenten

1. Het definitief ontwerp omvat de noodzakelijke vervangingen/verbeteringen in de openbare ruimte

1.1 Wegen

De huidige wegprofielen voldoen niet meer aan de richtlijnen van het CROW. Daarom worden alle wegen in het ontwerp voorzien van de juiste wegbreedtes. Om de toegang van het parkeerterrein van winkelcentrum Den Hof te verbeteren dient het profiel aangepast te worden. Hiervoor is er in het verleden grond verworven zodat de verbreding in het noordelijk deel van Michiel de Ruyterstraat gerealiseerd kan worden. Door het profiel te verbreden kunnen er aan beide zijden parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Dusdanig dat de doorstroming niet wordt belemmerd.

De functie van de Michiel de Ruyterstraat is in beginsel een woonstraat, maar door de verbinding met het winkelcentrum dient deze ook als ontsluitingsweg. De aanpassing van het profiel is een verbetering voor de doorstroming in de toekomst. Overwogen is om éénrichtingsverkeer in het zuidelijk deel van de Michiel de Ruyterstraat in te stellen. Dit is op basis van de verkeersintensiteiten en snelheid niet noodzakelijk gebleken. Bovendien zou dit leiden tot hogere intensiteiten op de omliggende straten.

De huidige staat van de elementenverharding niet goed. In de wegverharding is er sprake van kuilen en wortelopdruk. In de trottoirs zien we veel gebroken tegels. De gebakken straatstenen die in de rijbaan liggen zullen in het kader van duurzaamheid worden hergebruikt. De trottoirtegels zitten aan de einde van de levensduur er worden vervangen voor stevigere exemplaren.

1.2 Groen

Het plein aan de Michiel de Ruyterstraat kenmerkt zich door de drie schijnacacia's (*Robinia pseudoacacia*). Deze drie beeldbepalende bomen zijn in het verleden geplaatst in verhoogde bakken met een betonnen rand. Om het behoud van deze bomen te waarborgen is er groeiplaatsverbetering toegepast en is de kroonprojectie tijdelijk in vast hekwerk geplaatst. Dit om schade aan de bomen te voorkomen tijdens de renovatie van de woningen in de Michiel de Ruyterstraat.

In het ontwerp is het behoud van de schijnacacia's een belangrijk onderdeel voor de beeldbepaling van het plein. Er is ervoor gekozen om zo veel mogelijk groen terug te brengen op het plein ruimte te creëren voor een speelvoorziening.

Om tot een passende inrichting van het plein te komen, hebben we 3 varianten met omwonende besproken en afgewogen. Deze varianten zijn bijgevoegd in de bijlage.

Variante 3 (rechts) is opgenomen in het definitief ontwerp omdat deze variant invulling geeft aan de volgende zaken:

- Het versterken van het groene karakter door het vergroenen van de omgeving van de buitenruimte zoals beschreven in het groen- en boombeleidsplan 2019.
- Mogelijkheid voor speelvoorziening zoals beschreven in het uitvoeringsprogramma Speelruimtebeleid 2018-2022.

Variante 1 (links) en 2 (midden) zijn minder geschikt bevonden omdat deze minder tegemoetkomen aan het vastgestelde beleid.

Voor de overige bomen geldt dat de toekomstige werkzaamheden aan het riool en de onlangs uitgevoerde werkzaamheden aan de kabels en leidingen veel impact hebben op de bomen. Uit een quick-scan en de boom effect analyse is gebleken dat de bomen in de straten niet duurzaam behouden kunnen worden (minimaal 15 jaar of langer). Mede hierom is in overleg met wijk gekeken naar een nieuwe groeninrichting. Deze groeninrichting is opgenomen in het definitief ontwerp.

1.3 Riolering

Een goed rioolstelsel is nodig voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. Het riool aan de Michiel de Ruyterstraat e.o. heeft niet meer de benodigde kwaliteit om voorgaande te borgen. Het riool heeft een leeftijd van 60+ jaar. Gezien de gemiddelde levensduur van een riool en de technische staat is het riool aan vervanging toe.

2. Het definitief ontwerp omvat maatregelen waardoor de snelheid van verkeer wordt verlaagd en de verkeersveiligheid in het gebied wordt vergroot

Signalen uit de buurt zijn o.a. dat er met hoge snelheden door de wijk gereden wordt. Daarbij zou de verkeersveiligheid in het gedrang komen, doordat automobilisten (al dan niet hinderlijk) op de weg geparkeerd staan.

Uit recente tellingen blijkt echter dat de snelheid in de buurt gemiddeld gezien rond de 30km/u ligt. En dat er maar enkele uitschieters per dag zijn.

Door de aanleg van drempels/verkeersplateau's van de hoogste klasse (12 cm hoog) worden de bovengenoemde uitschieter voorkomen en zal ook de gemiddelde snelheid lager komen te liggen. Daarnaast zijn er ruime parkeervakken ingepast in het ontwerp. Hierdoor kan al het verkeer veilig parkeren, waarbij de rijbaan vrij is voor passerend verkeer.

3. Het definitief ontwerp geeft invulling aan klimaatadaptatie en duurzaamheid

Tijdens het vervangen van het riool zal een gescheiden rioolstelsel worden aangelegd met hemelwaterinfiltratie en -berging. Hierdoor zal hemelwater bij normale weersomstandigheden infiltreren in het gebied. Verdroging wordt hierdoor tegengegaan.

Bij extreme weersomstandigheden zal het stelsel tijdelijk hemelwater kunnen bergen en vervolgens bij nood via de blauwe ader in de Eindhovenseweg afvoeren naar de Tongelreep. Dit voorkomt wateroverlast.

De vergroening van het plein zal hittestress tegen gaan en is goed voor de biodiversiteit.

4. Afspraken met de woningbouwvereniging

In 2020 zijn 58 woningen in de Michiel de Ruyterstraat volledig opnieuw gebouwd. Met de woningbouwvereniging is afgesproken dat de gemeente aansluitend naar de oplevering de openbare ruimte opnieuw inricht. Dit ontwerp komt tegemoet aan deze afspraken.

5. *Samenhang met de herinrichting van Vitaal Dorpshart Aalst en de Eindhovenseweg*

Omwille van de ombouw van het middelste gedeelte van de Eindhovenseweg in 2023, zal de bereikbaarheid en doorstroming van het centrum Aalst een punt van aandacht zijn. Het is van belang dat omliggende straten begaanbaar zijn. Door de Michiel de Ruyterstraat en omgeving in 2022 herin te richten, zal de nieuwe situatie het vierde kwartaal van 2022 gerealiseerd zijn. De projectplanningen van deze 3 projecten zijn op elkaar afgestemd. Dit zorgt voor minder verkeersoverlast tijdens de uitvoering.

Kanttekeningen

1. *De uitvoering van de werkzaamheden zal de bereikbaarheid en doorstroming tijdelijk nadelig beïnvloeden*

Tijdens de herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving wordt de bereikbaarheid van het centrum van Aalst moeilijker. In de aanbestedingsprocedure zal hier nadrukkelijk aandacht aan worden besteed. De bereikbaarheid van het grote parkeerterrein aan Den Hof zal hierbij een vereiste zijn.

2. *Verbeteren van de leefbaarheid betekent ook vernieuwing van de huidige bomenstructuur.*

De herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving betekent dat een groot deel van de huidige bomen worden gekapt. Dat vergt een zorgvuldige afweging. Voorafgaand aan de planvorming is een onderzoek geweest naar de kwaliteit van de bomen en is er zowel een boom effect analyse als een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Hoewel een groot deel van de bomen in de wijk verdwijnen, worden beeldbepalende bomen gespaard. De nieuwe structuur zorgt op die wijze voor een verantwoord omgaan met het bestaande en nieuwe groen.

3. *De inrichting van het plein staat ter discussie bij omwonende*

Met de klankbordgroep is de herinrichting van het plein besproken. Dit heeft geleid tot de keuze van variant 3. Tijdens de presentatie van het definitief ontwerp aan alle bewoners zijn er opmerkingen gekomen over deze keuze. Er is een brief ontvangen van een bewoner die niet heeft deelgenomen aan de klankbordgroep. Een beperkt aantal inwoners heeft in een brief aangegeven voorkeur te hebben voor een andere variant.

4. *Mogelijkheid tot éénrichtingsverkeer in de Michiel de Ruyterstraat-zuid*

Tijdens de klankbordgroepbijeenkomsten is het instellen van éénrichtingsverkeer een terugkomend onderwerp geweest van bewoners uit het zuidelijk deel van de Michiel de Ruyterstraat. Bewoners voeren aan dat de verkeersdruk groot is en dat dit leidt tot onveilige verkeerssituaties. Op aandringen van hen hebben wij een verkeerstelling talen uitvoeren. De uitkomsten geven aan dat de verkeersintensiteit laag is en verkeerssnelheden niet leidt tot verkeersonveilige situaties. Daarnaast zorgt het instellen van éénrichtingsverkeer voor een negatief effect voor de overige straten. Conclusie: het instellen van éénrichtingsverkeer is uit oogpunt van bereikbaarheid van de woningen niet

gewenst (omrijden) en uit oogpunt van het terugdringen van het autoverkeer niet noodzakelijk.

Kosten en dekking

De kosten voor de herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving zijn berekend op basis van het bijgevoegde definitief ontwerp. De werkzaamheden zijn hierin afgeprijsd met behulp van de RAW-Systematiek. Hierbij zijn de directe bouwkosten gekoppeld aan de werkzaamheden. Hierdoor is de raming ontstaan. De totale kosten voor de herinrichting worden becijferd op € 2.000.000. Hierin is een post van ongeveer 10% opgenomen als onvoorzien. De herinrichting betreft het vervangen van de openbare ruimte van gevel tot gevel. Hierbij wordt de weg, de fundering, het groen, de openbare verlichting en de riolering vervangen.

De kosten tussen de werkzaamheden voor de riolering en de herinrichting worden rechtmatig verdeeld via de volgende methode. Indien de riolering aangelegd wordt zonder dat een herinrichting aan de orde zou zijn, dan hoeft in principe enkel een sleuf gemaakt worden in de weg, groot genoeg om het rioleringswerk uit te voeren. De kosten die dat met zich meebrengt komen voor rekening van het vGRP. De overige kosten van de werkzaamheden zijn rechtstreeks te boeken op de herinrichting. Het aandeel riolering in deze reconstructie is relatief hoog. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat aanvullend aan de aanleg van het riool waterberging onder de weg wordt aangelegd.

De dekking van de herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving ziet er als volgt uit.

- Het riooldeel van de herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving komt ten laste van het vGRP en bedraagt € 1.150.000.
- De overige kosten, zijnde € 850.000 worden gedekt uit het bestaande krediet wegenbeheerplan 2022

Bij het vaststellen van het vGRP 2018 – 2022 zijn er voor die jaren kredieten opgenomen die de basis vormen voor het tarief wat wij bij de inwoners in rekening brengen. Met alle kredieten die afgelopen jaren zijn vastgesteld (met als laatste de kredieten voor de N69) zijn de budgetten uit het vGRP 2018 – 2022 opgebruikt.

Gezien de noodzaak van het werk stellen wij voor om dit extra krediet van € 1.150.000 beschikbaar te stellen en de afschrijvingslasten (afschrijving in 50 jaar) van € 23.000 ten laste te brengen van de voorziening riolering. Deze voorziening biedt voldoende ruimte om deze extra afschrijvingslasten te dekken. Bij het opstellen van het nieuwe vGRP 2023 – 2027 zullen wij deze extra lasten meenemen.

Duurzaamheid

Met het voorliggende definitieve ontwerp wordt gevolg gegeven aan de gestelde duurzaamheidsopgaves.

- Verkeersmaatregelen dragen bij aan een vergrote leefbaarheid.
- Hittestress wordt verminderd door toepassing van meer bomen en struiken.
- Biodiversiteit wordt bevorderd door het toepassen van verschillende bomen.
- Door het rioolwater te scheiden met een infiltratiemogelijkheid voor hemelwater wordt duurzaam waterbeheer toegepast.
- Aanwonende krijgen de mogelijkheid tot afkoppelen op het gemeentelijk riool.
- Bij de gebruik van materialen worden zo veel als mogelijk herbruikbare grondstoffen gebruikt.
- Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt de aannemer verplicht 2% social return toe te passen.
- De keuze van de aannemer vindt plaats door te kiezen voor de economisch meest voordelige inschrijving. Op die manier wordt naast prijs ook een innovatieve uitvoeringsmethodiek gevraagd die voor de omgeving zo min mogelijk overlast veroorzaakt.

Burgerparticipatie

In het ontwerpproces om te komen tot een definitief ontwerp van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving is gebruik gemaakt van een klankbordgroep.

In mei van dit jaar is een bewonersbrief rondgestuurd waarin omwonende zijn gevraagd deel te nemen aan de klankbordgroep voor het ontwerp van de openbare ruimte. Daarnaast is ook gevraagd aan inwoners welke wensen en ideeën zij hebben bij de herinrichting van de wijk. Op deze wijze hebben we ook input ontvangen van inwoners die niet bij de klankbordgroep wilde aansluiten. Op basis van de eerste reacties van de wijk is er een schetsontwerp opgesteld.

Het schetsontwerp is vervolgens in drie klankbordgroepbijeenkomsten steeds verder geëvalueerd tot een definitief ontwerp. Tijdens de drie bijeenkomsten is voornamelijk stilgestaan bij de verkeersveiligheid, de wegprofielen en de inrichting van het groen in de straten en op het plein.

Na het uitvoeren van de bovenstaand beschreven processtappen is een ontwerp ontstaan dat met de buurt gedeeld kon worden. Eind juli hebben er presentatieavonden plaatsgevonden voor de aanwonenden. Daarbij zijn de omwonende geïnformeerd over het definitief ontwerp, de voorgenomen planning en het afkoppelen van de woningen. De laatste opmerkingen van de omwonenden zijn meegenomen in het proces tot afronding van het definitief ontwerp.

Inclusieve samenleving

Het project raakt een grote groep inwoners omdat de Michiel de Ruyterstraat een van de toegangswegen voor Den Hof is. Binnen het ontwerp is er rekening gehouden met het creëren van een veilig wegprofiel voor zowel Automobilist, fietser, voetganger en mensen met een beperking. Een voorbeeld hierbij is het verplaatsen van het trottoir in de Michiel de Ruyterstraat (zuidelijk deel) naar de rechterkant, zodat een breder trottoir gerealiseerd kan worden.

Door het plein aan de Michiel de Ruyterstraat zo groen mogelijk in te richten kan dit in de toekomst invulling geven aan een speel- en ontmoetingsplaats.

Communicatie

Als uw raad een positief besluit neemt over de herinrichting van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving zullen de eigen kanalen van de sociale media gebruikt om het besluit te communiceren. Daarnaast zullen de omwonenden op de hoogte worden gebracht over de vaststelling van het definitief ontwerp.

Omwonenden worden in het verdere proces nadrukkelijk betrokken om de impact op de onvermijdelijke overlast bij de uitvoering zo gering mogelijk te houden.

Kernboodschap

De vaststelling van het definitief ontwerp van de Michiel de Ruyterstraat en omgeving brengt een gezonde duurzame leefomgeving in de gemeente Waalre weer een stap dichterbij. Daarbij zal de verkeersveiligheid toenemen, de omgeving groen worden ingericht en een duurzame waterstructuur worden gerealiseerd.

Vervolgprocedure en planning

Na vaststelling van het definitief ontwerp wordt het uitvoeringsbestek geschreven en de aanbesteding in gang gezet. De uitvoering van de werkzaamheden zal dan in het eerste kwartaal van 2022 aanvangen. Hierbij is een afronding van de werkzaamheden in het vierde kwartaal van 2022 voorzien.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

- Definitief Ontwerp bovengrond inclusief groenplan (PDF / A0-formaat)
- Varianten Groenplein Michiel de Ruyterstraat (PDF / A3-formaat)

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

waarnemend burgemeester,

mr. drs. R.L. Franken

dr. A.J.W. Boelhouwer